



ශ්‍රී ලංකා දැරියා
සරණාගත වෙමු.

ශ්‍රී ලංකා
දුශ්ශීල සරණාගමනා විභාගය

නොහොත්

බටපොතේ සිදුවූ විවාදයේ සංකෘත ප්‍රවෘත්තිය හා සෙවනා

දියෙන් යුක්තව කරනු දුශ්ශීල උපසරානයේ

දෙස්දැක්වීමක්

ශ්‍රී ලංකා දුශ්ශීල සාහිත්‍ය

සරණාගමනාදි ශාස්ත්‍රිකගුණයක් නැතිබැව් දැක්වීමක්.

පානදුරේ ඩී. ඒ. පිටිස් මහත්මයා විසින්
සමාදානය කළේ.

ඩී. ඒ. පි. සිට්ටර්ටන් මහත්මයා විසින්
මුද්‍රණකරවා ප්‍රසිද්ධකරනු ලැබේ.

ලක්ෂ්මිකරණ මුද්‍රාලයෙහි අවමුද්‍රාණයකි.

1892.

Price 12 Cts.

බටපොතේ වාදය.

නවෝත්තම ගණිතමය අර්ථනාම සමමාසය.

මෙම විවාදය ගැණ මුලින් ලියුම් ගවුණුදෙනු කරගෙන තිබුණු ලෙස වම් 1892-8-29. වෙනිදින සියම්පසයෙන් බැදිගම රනනපාල සංවිරාදි 25 නමක් පමණ බටපොතේ විහාරස්ථානයේ බිම්ගාලාවට පැමිණියේය. රාමඤ්ඤනිකායපසයෙන් මුහුණුවෙමින් සිටිනවාස සංඝ රාදි පස්නමක් පමණ පැමිණ සිටියේය. දෙපසයෙන් රනනපාල, උඩුගමපල සුමනේන්ද්‍රපායාසන යන දෙකම කථාවට පත්වුවෝය. මුල් ලියුම්වල සඳහන්වූලෙස ශ්‍රමණ දුශ්ශීල උපසාදානය සහ ඔහුගේ නිසරණය ගැණ කථාව පටන්ගෙන දෙපසයෙන් වාද මාතෘකා පිහිටවා ගැණීමට රනනපාල සංවිරාදි රාමඤ්ඤනිකාය පසයෙන් මුල් මාතෘකා ඉල්ලා තිබිණි. සුවණ්ණපොතාසන සභාවෙන් විසින් පානදුරේ විවාදයේදී දුශ්ශීල උපසාදානය ගැණ අමරපුරනිකාය පසයට දෙනලද මාතෘකා ලියවිල්ලට කියවාදෙනලදී. ඒමෙසේයි.

1. සිල්නැති අයුරෙන් දුශ්ශීලයාගේදිවනලද ජෙද්දාගාමි ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයාගේ ජීවිත දැන දැන විනයෙහි නිසිනුව බුදුන්වහන්සේ අනුදාන වදාළ විවර, පිණිසාක, ගයනාසන, ගිලානප්‍රත්‍යය යන සිව්පස දැන ගෙන් a සංග්‍රහ කරණ හෙවත් දන්දෙන දයකයා b මරණින්මතු අපායෝත්පත්තිවන බවද.

2. එම ශ්‍රමණදුශ්ශීලයාගේම සෙවනය, හජනය, පසිරුපාසනය සහිතව උපසාදාන කරණ හෙ-ත් දන්දෙන දයකයා මරණින්මතු අපායෝත්පත්ති වනබවද.

3. එබඳු දුශ්ශීලයාට නමුත් සිහා ගෙදරට පැමිණි කල්හි “නොදීමෙන් ක්‍රියාගත කළවෙයි” යන අදහසින් සූත්‍රයෙහි නියමකළ අනාපානාදි යම්කිසි දැනවියාවක් යාවකවයෙන් සලකා කැමතිනම් දියයුතු බවද.

4. ගෙදරට පැමිණිකල්හි නමුත් අසුන් පණවා වැඩිහිටුවා සිල ව්‍යාප්තව මෙන් වැදුම් පිදුම්කොට විනයෙහි නියම විවරාදි ප්‍රත්‍යයෙන් උපසාදාන කරණවානම් හෙවත් දන්දෙනවානම් එයද දෙස් සහිතව කියමින.

5. දුශ්ශීලයාගේ නිසරණයගැණ “ජෙද්දාගාමි ශ්‍රමණදුශ්ශීලයා සරණාගමන පටන්කොට ඇති සිසු භූණයෙන් පිරිහුනු නිරාස පුද්ගලයෙක් බවද කියමින.

a. b. පානදුරේ වාදයේදී “මහනා” යන වචනය නිබන්ධනුරු ඒ ලියවිල්ල බාරගත්ව බැරියසි වැලිගම තෙරිදු යම්සේ කියේද; එමෙන් a. b. මේ තැන්වලට “පිත්සලකා” “ඒ හේතුවෙන්” යන වචනදෙක ලියාදෙනුරු “මේ මාතෘකා බාරගත්ව බැරියසි” රනනපාලතෙරිදු කියේය. මාතෘකාවල අදහස එසේම නමුත් ඔහු සතුට කිරීමට සුවණ්ණපොතාසන සභාවෙන් විසින් ඊට අවසර දෙනලදී.

ඊට අනතුරුව රතනපාල තෙරුන් විසින් සටකි මාතෘකා වචනම මෙසේ වෙනස්කොට දෙනලදහ.

1. සිල්නැති අක්ඛයෙන්.....පින් සලකා සංග්‍රහ කරණ හෙවත් දන්දෙන දයකයා ඒ හේතුවෙන් මරණින් මතු අපායෝත්පත්ති නොවන බවද.

2. ඒ ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයාගටම සෙවන, හත්ත, ප්‍රතිරූපාසනයනිකව ඔහුගේ දූෂ්ටානුගතිත්ව නොපැමිණ, පින් සලකා උපසංචාන කරණ.....ඒ හේතුවෙන් අපායෝත්පත්ති නොවන බවද.

3. ගෙදෙරට පැමිණිකල්හි නමුත් පින් සලකා.....එයද දෙස් රහිතබව කියමින.

4. ජේද්‍යගාමිණී ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයා.....සියලු ශ්‍රාවානා කුණයෙන් පිරිහුනු නිරාස පුත්තලයෙක් වෙනවාමයි ඒ පුත්තලයාගේ පැවිදිවිමට මත්තෙන් කිහි භූමියේදී සමාදන්වූ සරණාගතනය දුෂි විපත්තියෙන් වත් සබැඳි හෙදයෙන්වත් නැතිවෙනතුරු ඇතිබව කියමින. b

ඊට අනතුරුව රතනපාල තෙරුන් විසින් සුවණණ්ණෙයාසහ සාමිත්වනන්සේනෙන් “එම මාතෘකා විකාරකරමිම පිණිස” යයි ප්‍රකා කීපසක් අසනලදහ—ඒ මෙසේයි.

1. රතනපාල—ප්‍රකා—ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයා පිළිබඳ කරණ මේ කථා වේ බුබුදාසනායෙහි ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයෙක් ඉන්නවාද? නැද්ද?

සුවණ්ණෙයාසහ - උඬකර—වොහාර වශයෙන් ශ්‍රමණ දුශ්ශීල යෙක් සිටිනවා.

2. ර. ප්‍ර. ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයා බොබයෙක්ද? අබොබයෙක්ද? සු. උ. ඔහු දුශ්ශීල භූමියෙහි සිටිනතුරු (නියම) බුබුදාසනායෙක් නොවෙයි.

3. ර. ප්‍ර. එසේනම් අනාගතමිකාරයෙක්ද? සු. උ. අනාගතමිකාර යන්ට අනුලොම පුත්තලයෙකි.

a අදෙමයි. උපසංචාන දූෂ්ටානු ගති යනාදියෙහි අක්ඛි තමන්ම නො දැන කීවායයි මෙසින් හැඟේ. මත්තටවත් මෙසේ දැනගතයුතුයි. දුශ්ශීලයන් වෙත පැමිණ ඔවුන්ට විවරාදී ප්‍රායාසයෙන් සංග්‍රහකිරීම දුශ්ශීල උපසංචානයවේ. “දිසානුගතිය” යන්නෙහි “දූෂ්ටිය අනුව යාමයයි” පදගනාඨිනමුත් ඔහුගේ අවවාදානුශාසනාවෙහි පිහිටිම එහි භාවාඨිකි. දුශ්ශීලයන් සෙවනයකිරීම තහනම්කළාවූ තරාගතතෙමේ “ගෙදෙරට පැමිණි දුශ්ශීලයන්ට හිතමත් දියසුතුයයි” වදලේස. “පින්සලකා දන්දිම පිණිස දූෂ්ටානුගතිත්ව නොපැමිණ දුශ්ශීල සෙවනය කවසුතුයයි නොවදලේස “පින් සලකා දුශ්ශීල සෙවනාදිය කර මින් දූෂ්ටානුගතිත්ව නොබැඳි දන්දිම නිවරදිය” යනු මෙකල වසන ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයන්ගේ දූෂ්ටියකි, එය එසේ බාරගත් දයකයා මෙහි ජිකානකයෙන් දුශ්ශීලයන්ගේ දූෂ්ටානුගතිත්ව පැමිණියේවේ.

b අදෙමයි, මේ මොන විනිසු කථාවක්ද? නිරාස ආසංස විගනාසයකි වදල පුත්තලකියෙහි ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයා නිරාස පුත්තලයාබවද; හිහි නියරණය ඇති පුත්තලතෙම සොවාන්මාහිකයෙහි පිළිපදින්නෙක් හෙයින් ගෙයස පක්‍ෂයට ඇතුළත්වීමෙන් ආශංස පුත්තලයාබවද; ප්‍රකාශවෙයි. රතනපාල තෙරුන්ගේ මේ කථාවෙන් ශ්‍රමණ දුශ්ශීල යා එකවරකට නිරාස පුත්තලයාගෙදි එකවරකට ආසංස පුත්තලයා ගෙදි හැඟේ. මෙසේ බොරු දෙසන්නේ කුමටද?

4. ර. ප්‍ර. “සමෘද්ධිමත් දුස්සිලො නාම නන්දී දුස්සිලොව පන උපාසකා” යනමේ පාඨයෙන් ප්‍රකාශකරණ පරමාර්ථය කුමක්ද?—සු. උ. උපාසකයින් අතර දුස්සිල උපාසකයෝය, සිල්වත් උපාසකයෝයයි දෙකොටසක් සිටිනවා. සමෘද්ධිය අතර දුස්සිලව සංඝයාය, සිල්වත් සංඝයායයි දෙකොටසක් නැ. සත්‍ය අපේ අදහසයි.

5. ර. ප්‍ර. සතර පාරාජිකාපත්තියෙන් සිලවිපැත්තිය වෙනවැම්ස දුම්රිපිපැත්තියක් වෙනවාද?—සු. උ. සතර පාරාජිකාවෙන් දුම්රි විපකතියක් නැතැ.

6. ර. ප්‍ර. දුම්රි විපැත්තියටවත් ජිවිතසංඝටවත් නොපැමිණ ලෝකික සරණාගමනය බිඳෙනවාද?—සු. උ. උපසම්පන්න භික්ෂූන්ගේ සරණාගමනය බිඳෙනවා.

7. ර. ප්‍ර. “යෙසං භික්ඛු.....යථාපුරෙ තථා පච්ඡා පාරාජිකො තොති අසංවාසො” යනමේ පාලියෙහි භාවය කුමක්ද?—සු. උ. උප සම්පද විමට ප්‍රථමයෙන් යම්සේ ඔහු අනුපසම්පන්නද පාරාජිකා ඇවතට පැමිණියායින් පසු එලෙසම අනුපසම්පන්නයා බවයි.

8. ර. ප්‍ර. ඉමණදුස්සිලයා ගෙදරට පැමිණිකල්හි නොදිමෙන් න්‍යාග්‍ය කබලෙහි යන අදහසින් සුනුයෙහි නියමකළ අනාපානාදි යම්කිසි දනවස්තුවක් යාවකවශයෙන්වත් සලකා දුන්නල එය තුළ පුත්ගලික දනයෙන් කවර පුත්ගලික දනයකට අයිතිද?—සු. උ. දහ කුන්වෙති පුත්ගලික දනයට ඇතුළති.

තදනතතරව සුවණණ්ණත්තසංඝ සාමන්ටිගන්තේ විසින්ද යට දක්වන ප්‍රභා කීපය රතනපාල තෙරුන්ගෙන් අයනලදහ.

1. සුවණණ්ණත්තසංඝ—ප්‍රභා—ඉමණ දුස්සිලයා සෙවන හප්න පසිරුපාසන කිරීම බුදුන් වදළාද?—ර. උ. නැ. a

2. සු. ප්‍ර. සෙවනය කියන්නේ කුමක්ද?—ර. උ. එහි සාමාන්‍ය තේරුම සම්මතයට එළඹීම a යනුයි: එහි විශේෂ තේරුමින් ඇතිවිය යුතුයි.

3. සු. ප්‍ර. “උද්ච්ඡිතබ්බො න සෙවිතබ්බො” යනාදි පෙළෙහි “න සෙවිතබ්බො” යන වචනය අභිකථාචාරිත්වගන්තේ විසින් කෙලෙස තෝරාතිබේද?—ර. උ.....“නඋපසංකම්මබ්බො” a යන්නෙන් අභිකථාචාරිත්වගන්තේ විසින් තෝරාතිබේ.

4. සු. ප්‍ර. ඉමණ දුස්සිලයා සෙවනයකිරීම අපායෝත්පත්තිවිමට හේතුද? නැද්ද?—ර. උ. දුච්ඡානුගතියට පැමිණියහොත් අපායෝත්පත්තිවිමට හේතුවෙනවා ඇති. b

a. a. a. මෙයින් ඉමණදුස්සිල සෙවනාදිය නොකටයුතුබැව් රතනපාල භවිරයෝම කියාතිබේ. මෙය ඔහුගේ 2 වෙනි චායාකාවට නොගැලපේ. නොකටයුතු සෙවනාදිය “දන්දිමේදි කටයුතුය” යි වදළසේක්ද?

b. දුස්සිල උපසංඝානග කිරන්නාගට දුච්ඡානුගතියෙන් තොරව සේවනයක් නොලැබෙන්නේය. දුච්ඡානුගතියට නොබැඳි සෙවනාදියෙන් සුක්කට උපසංඝාන කළහැකිනම් එයද වදරණසේක. එසේ නොවදරා ප්‍රායාදුස්සිලයාගට හිමවන් දියයුතුයයි වදළගෙයින් රතනපාල භවිරයන්ගේ මේ උතාරය ප්‍රලාපයකි.

5. සු. ප්‍ර. ශ්‍රමණදුග්ගිලයෙක් සේවනාදිය නොකරණ පුත්තලයා ඔහුගේ දූෂවානුගතියට පැමිණේද? නැද්ද?—ර. උ. ශ්‍රමණ දුග්ගිලයෙක් සේවනාදිය නොකරණ පුත්තලයා ඔහුගේ දූෂවානුගතියට පැමිණෙන්නේ නැ. b b

6. සු. ප්‍ර. ශ්‍රමණදුග්ගිලයා හට සිවුපසය අනුදනවද්‍රෝද? නැද්ද?—ර. උ. ශ්‍රමණ දුග්ගිලයා ගැණ අනුදනවද්‍රෝද එකම සික්ෂාපදයකුත් නැතිනිසා සිවුපසයගැණ සික්ෂාපදයකුත් නැත්තේය. C

7. සු. ප්‍ර. පාරාජිකාවී එයින් නොනැසිට එහිම සිටින ශ්‍රමණ දුග්ගිලයාහට ගෘහස්ථ භික්ෂුණියක් තිබෙනවාය කියා ඔබවහන්සේලා ගෙන් අවසර ලැබෙනවාද?—ර. උ.....පළමු උපාසකභාවයට පාදක වශයෙන් තිබිය යුතු ලෝකික සරණාගමනය ස්වකීර්ණදයෙන්වත් දුෂ්ටිපැත්තියෙන්වත් නැතිවෙනතුරු ඇතකියා අපි කියමින.

8. සු. ප්‍ර. ශ්‍රමණ දුග්ගිලයාට දියයුතුයි ඔබවහන්සේලාගෙන් අවසර ලැබෙන දනය තුළ ස් පුත්තලික දනයන් අතුරෙන් කිවෙහි දනයද?—ර. උ.....ඔහු බොධියෙන්ගෙයින් දසවෙහි දනයට ඇතුළත්වෙයි.

මෙසේ දෙපක්‍ෂය විසින් ප්‍රශ්නාන්තරකර ඉවරවූ ඉක්බිති ප්‍රශ්න විවාදිත අත්තිව්වා විවාදය පිළිබඳ කරුණු දෙගනාථ කථාදිය දක්වා යවීමකරනට දයකපක්‍ෂය ඉල්ලාසිටියේය.

රතනපාල සචරියෝ කථාවේ අන්තිමකාලය ගැණීමෙහි අදහසින් සුවණණපොත්තාසන සමාමිත්ව පළමුකොට කරුණා කියනට කිවේය මෙම විවාදයට විහාරාධිපතියා විසින් අවසරය දුන් ලියවිල්ලෙහි 2 පටන් 5 තුරු කාලය නියමකරනුයුගෙයින්ද, කථාවට කාලය ඉතුරුව තිබුනේ මිනිට්ටු 30 ගණනක්ගෙයින්ද, එක පක්‍ෂයකට දෙවරක් කථාකරන්ට ඉඩනැතිගෙයින්ද, සුවණණපොත්තාසන සමාමිත් කාලය යෙදීමේ වැරද්ද ප්‍රකාශකොට ඒගැණ දයක සභාව විසින් සුදුස්සක් කරනට ඕනෑයයි කිවේය. ඒගැණ යමක් කරනට සභාවට නොහේරෙණබැව් කියාතිට්‍යබැවින් සුවණණපොත්තාසන සමාමිත් වහන්සේම “මා විසින් දුන් ප්‍රථමයකට නොපමණ සත්‍යයක් කිවත් ඒ සියල්ල දෙවෙනි කථාවාරයේදී ඕනෑ නොකරණ කථා කීමෙන් මකාදමනට පුළුවන. දෙවෙනිව මට කථාකරනට කාලය නැතිගෙයින් මෙසේ මගේ කථාවෙන් ඇති වලය කිම, දෙපක්‍ෂය විසින් තුබූ මාතෘකාගැණ දෙපක්‍ෂය විසින් දෙගනාථ කථාදියෙන් කරුණු දක්

b. b. “සේවනය කරණ නැනැත්තාම දූෂවානුගතියට පැමිනීමෙන් අපාගතවෙයි” යන මේ රාමඤ්ඤානිකාසික සංඝයාගේ කියමනම රතනපාලසචරියන්ට නොදැනීම මෙයින් කියවිනිබේ. උපය්‍යා නාකිරීමේදී සේවනාදියද දූෂවානුගතී ආදියද සියල්ලම ලැබෙනගෙයින් රතනපාලසචරියන්ගේ මේකියමනෙන් ඔහුගේ දෙවෙනි මාතෘකාව ඔහුට නොදැනීම අවලංගු වනාද නැද්දැයි මධ්‍යස්ථ නුවනින් සොයා බැලියයුතු.

C. මෙය අඹිවිබේදයී ඇසුකල දෙල් තිබේයයි උත්තර දිම මෙනි. ඇසීමට නිසි උත්තරය දුන්නොත් තමන්ගේ වාදය එපමණින්ම තීර්ණයනගෙයින් වසා උත්තරයින් හැටි පෙනේද? “පටිච්ඡනන න ම නොනි තඤ්ඤා වසලො ඉති” යි වදාලලෙය තමන්ගේ වසලකම තමන්ම ප්‍රකාශකරගත්හැටි කදිවයි.

ඊට විනා ඔවුනොවුන්ගේ කථාගැණ දෙස් දැක්වීමක් ඕනෑ නැත. එසේකිරීම දෙපක්‍ෂයටම සාධාරණය” යි කියේය. එහි යුක්තිය තේරුම්ගත්තාට සැලකිල්ලටත් විද්‍යාත්මකත්වයා විසින් සභාව වෙනුවෙන් එය සරිකළේය. එවිට රත්නපාල සභාවරයෝ “අපේ කව බැඳුනබන්ට කාවචන් බැරියයි” කියමින් ඊට අරෝකළේය. ඊටපසු විහාරාභිපතියා ගෙන් තව පැයබාගසක් කාලය ඉල්ලුනමුත් ඉඩදෙන්නට බැරියයි කියේය. මෙසේ කථාවටම කාලය ගතවීමෙන් එපමණින්ම යන්ට සිදුවනනෙයින් “මධ්‍යස්ථ ශ්‍රමාවනනයෙකුටත් ප්‍රයෝජනවේව” යි සුවිශේෂණයෝපායාසන සමාමින් විසින් “හගමනාභිඅත්තනෙතො සාසනෙ වතනාරො පට්ටයා න දුස්සිලයා අනුඤ්ඤාතා” යනාදීන් ශ්‍රමණ දුස්සිලයාහට සිව්පසය අනුදාන නොවදුළ අන්දමත් “අසගනං භොජනණ්ණාති” යනාදීන් ශ්‍රමණ දුස්සිලයාහට උපසථානකිරීමෙන් දය කසා අපාගතවනබවත් දක්වා උපසමපාන කිඤ්ඤත්ව පාරාජිකා විමෙන් සරණාගමනපටන්කොට ඇති සියලුම භූත විනාශවනබව විසුම්මාගි විකා ආදී පොත්වල “උපසමපානානම්පි පාණ්ණික සමාපන්නියා” යනාදීන් ප්‍රකාශකොට දෙවදනනාදී ශ්‍රමණ දුස්සිලයෝ මිත්‍යාදූෂිතයන්බව මනොරථපුරණියෙහි “පඨිසසාරෙඤ්ඤිං දෙවදනනාවෙව අභෙඤ්ඤව එවරුපා වෙදිතබ්බා” යනාදී පාඨයෙන් ඔප්පුදී ශ්‍රමණ දුස්සිලයා මොනම සරණයක්වත් නැති අසරණයෙක්බව ප්‍රකාශකරමින් ව්‍යාකත කථාවක්කොට තමන්ට අහිනි කාලයතුළ කථාව නිමකළේය.

තදනන්තරව රත්නපාලසභාවරයෝ දන්දීමේදී අලොහ් අදෙෂ අමොහ a කුසල් මුල් උපදින ආකාරයක් කියා දුස්සිලයාහට දන්දීමෙන් දයකයාගේ සිතේ උපන් කුසල්සිත කෙසේ නැතිවෙනවාද? අත්තයකා රජ්ජුරුවෝ දෙවදනනයට උපසථාන කළේ පින් සලකා නොවෙයි. b බුදුන් මරවන්ට උපකාර කළනෙයින් ඵරප අපායට ගියාය. cc දුස්සිලයන්ට බලදිම්බයෙන් උපසථානකරණ අය අපාගත වෙත්මය c පින්සලකා දෙන අය කිසිකලක අපායට නොගනී.

a එය මුසාවාදයකි! දුස්සිලයා සේවනාදිය කරමින් සිව්පසින් දන් දෙන දයකයාහට මොහ අකුසල්මුලය මුත් කිසිකලක අමෝහ කුසල්මුලය නූපදි. එහි මොහ අකුසල්මුලයම අපායොත්පන්නියට කාරණයකි.

b එයද මුසාවාදයකි! දෙවදනන කථායෙහි රජ පළමුකොට සෑදී භූතයට පැහැදි දෙවදනනයට උපසථාන කළබවත් පසුව පටිකාරයෙක්බව දන පින් සලකාවත් කිසි උපසථානයක් නොකළ බවත් ප්‍රකාශ ගෙයින් පින්සලකාම උපසථාන කළබව පැහැදිලිය.

cc එයද බොරුයි. බුදුන් මරවන වෙනනාවකින් කිසිම උපසථානයක් නොකළේය. දෙවිදන් තෙරගේ ඉල්ලීමට දුනුවාසින් සහ නාලාගිරි හත්තියාද යැවියේය—ගෙද දුස්සිල ආශ්‍රයේ දෙෂයෙනි.

c යසසි! වෙන කැන්වලදි “කොහොම දන්දුන්නත් පින් මිස පටි නැතැයි” කියන මේ රත්නපාලසභාවරයෝ දන්දන් මෙසේ කියන්නා කරගම් පිටියේ වාදයේදී මිගෙට්ටුවත්තේ උන්නාත්තේ “රාමඤ්ඤ නිකාසිකයන්ට දන්දීමෙන් නම් අපාගත වෙත්” යයි කිවක මෙන් රත්නපාල තෙරුන්ට මෙය සිහිමදවී කියවුනාවද්දේ! නැ රාමඤ්ඤනිකාසික සංඝයා සමග තව දෙතුන්පලකට යනකොට අතින් විකන් (මුලාවි කරණ දුස්සිලඋපසථානය වැරදිබවත්) තේරේවි.

ලුහුනම් ගාහනනිසා දුස්සිලයන්ට උපසාරාන කළාය. *d* එය බුදුන් විසින් ආශ්වාස අබිභූත කාරණයක් කොට වදාරා තිබේ. *e* පින් සලකා දුස්සිලයා සේවනහරණාදිය කරමින්ම උපසාරාන කිරීමෙන් ලොහය දුරුවන නිසා පින්සිදුවෙනවාය. *f* සිව්පසය කියන්නේ විනාශයේදී කියන නමක්ය, සූත්‍රයේදී ඒවාටම දසදහයයි කියනවාය. අතිබව්වයේදී රූපදහයයි කියනවාය, හරිතකි කිවත් අරථ කිවත් දෙකම එකය, එමෙන් නම වෙනස්උනාට භූණයෙහි කිසි වෙනසක් නැත්තේය, *g* යනාදීන් තමන්ට අතිති කාලයක් ඉක්මවා අනාරහිත කරාවක් කළේය. *h* වෙනි මාතෘකාවු “මුමණ දුග්ගිලයාගේ සරණගැණ කිසිවක් නොකියේය. *h*. පි. ඒ. පිරිස් වනමා විසින් නිෂම කාලයට වඩා කරාකිරීම අගනිය යයි සභාවේ ප්‍රකාශ කොට කරාව නවත්වනලදී. රතනපාල සථවිරයෝ “කුණ්ඩලිය ගහ ගන්ට දුන්නේ නැතැ”යි කෝප පහළකළේය. සුවණ්ණභේත්‍යාසහ ස්වාමින්වහන්සේ “මේ කියමන් ඉතා වැරදිය මිට කාලය ඇතිනම් කියයුතුද ඉතා බොහෝ තිබෙනවායයි” ප්‍රකාශකොට සපිරවරින් වැසියේය. අනතුරුව සභාව විසිර ගියෝය. එහි ඉතුරුවූ සියම් භගවතියන්ට නතිපිට ජයසෝභා කළේය.

මෙතෙකින් වාදකරාව නිමයේය.

දුග්ගිලපක්‍ෂයට ඇතුළත් රතනපාල සථවිරයන් විසින්ම මේ වාද භූමියෙහිදී “බලදීම. වශයෙන් උපසාරානකිරීමෙන් අපාගතවෙත්ම යයි” ප්‍රකාශකළ හෙයින් යම් දයකවරු ශික්‍ෂාපද කඩකරගෙණ සිටින දුග්ගිල භික්ෂූන්ගට “මොහු කොහොමකළත් අපගේ ඥාතියකැයි හෝ ආවාසියෙකැයි හෝ අපේ ජාතියෙහි කෙණෙකැයි හෝ මට වෙනම මෙනම් උපකාර ඇති කෙණෙකැයි හෝ පෙර පටන් අදකා ගෙණ ආ කෙණෙකැයි හෝ අපේ පත්සල දිගුකාරගෙණ සිටින්නෙකැයි හෝ” යනාදී යම් වැරදි කල්පනාවකින් විවරාදිප්‍රත්‍යයෙන් උපසාරානකිරීම බලදීමවන හෙයින් එසේ කරණ දයකවරු අපාගත වනබව රතනපාල සථවිරයෝම ප්‍රකාශකළේවෙයි. සිල්වත් පක්‍ෂයට ඇතුළත් සුවණ්ණභේත්‍යාසහ ස්වාමින්වහන්සේලාට දනට තිබෙන්නේ “දුස්සිලයන් සෙවනාදියකිරීමෙන් පින්සලකායයි මොහයෙන්

d. *e*. එයද බොරුයි; ඔහු සංඝඋපසාරාන කෙළේය; සභාවද සැඟවී සිටිය පටිච්ඡාන දුස්සිල අලංකාර නිසා සියලු සංඝයා ගැණ සිත කළකිරුවා නොගැණිමේ උතුම්කම ආශ්වාසයක් කොට වදාළබව එහිසත්‍යයයි; පටිච්ඡාන දුස්සිලයන් ගැණ කියයුතු දෙය ශික්‍ෂාපද කඩකරගෙණ සිටින ප්‍රසිද්ධ දුග්ගිලයන් ගැණ කියා කුමට වෙහෙසෙනවාද? අහෝ මෙබඳු බොරු දෙයන්ගේ බඩගෙඩිය නිසාවද.

f එයද බොරුයි! දන්දිම පිණිස දුස්සිලයන් සේවනාදිය කරන්ට නොගතතෙමේ නොවදුළේය, නොවදුළ දෙය කිරීම පටිය.

g මෙයද බොරුයි! විනයෙහි දැක්වන සිව්පසය දුස්සිලයන්ට නත නම්කළේය, සූත්‍රයෙහි දසදහය දුස්සිලයන්ට පැමිණිවිට දිව නියමය. සිව්පසය දසදහය යනමෙහි බලවත් විගණනය මෙයින් පෙනේ. හරිතකි අරථ දෙකම එකඋනත් ලා අරථත් මෝරවම වේලිවිට අරථත් සමතුණයයි අරථතුණ දන්නාවූ කවරෙක් කියයිද?

h බොරුකිමේ භයසනිහකමනිසා අභිගතීන් කියයුතුදෙය කියන්ට මතකනැතිවියයි හඟිමු.

මුලාව අනුදන නොවදුල සිව්පසයෙන් උපසථානකරණ දයකව රුන්වප් හෙතුවෙන් අවබ සිදුවන අන්දම මුදුකිදිම පමණක්ය. මින්මතු එසේ උපසථානකිරීමෙහි දෙපයෝ මෙහි ප්‍රකාශවන්නාහුය. සන්පුරුෂයෝ එය මනාව ශ්‍රවණය කරන්නා.

1. පසානප්‍රකරණයෙහි පුටිමා පුටිමා කුසලා බැව් පටිප්ථානං පටිප්ථානං අකුසලානං බම්මානං උපනිස්ස පට්ටයෙන පට්ටයො” යි යනාදිය වදුලහෙයින් ප්‍රථමකොට අකුසලයට හෙතු කුසලයක්ද, කුසලයට හෙතු අකුසලයක්ද, ඇති බව සිත්හි තබාගතයුතු. කුසලකම යෙන් අපායටද, අකුසලකමයෙන් දිව්‍යලොකයටද නොයන නුමුත් ඇතම් තැනක කුසලය අපාගතවීමට හා අකුසලය දිව්‍යලොකයට පත්වීමටත් හෙතුවන බවද; එබදු කමියන් බොධයන් විසින් නො කටයුතුබවද; දනසුතුයි. 2. සතුන් මැරීම අකුසල්ය, මස් දන්දීම කුසල්ය; දන්දීම පිණිස සතුන්මරා පින්සලකා මස් දන්දීමෙහි උපද නාපුර්වදනවෙනනාව සංඛ්‍යාතනයට හෙතුවු බැවින් එසේ දන්දෙන දයකයාගේ අපායගමනට කුසලවු ඒ දනවෙනනාව හෙතුවුයේය. දන්දෙනපිණිස සොරකම්ආදිය කොට පින්සලකා දන්දීමෙහිද මෙලෙසය. 3. “මෙය නොකටයුතුය” යි තථාගතයන්ටහන්යේ විසින් යමක් වදුලසේක්ද, එයකිරීමඅකුසල්ය. ශ්‍රමණදුග්ගිලයා පිළිකුල් කටයුතුය; සෙවනය, හරනය, පසුරුපාසනය, නොකටයුතුය, දුට්ඨානුගතියට නොපැමිණියයුතුයයිද; සම්ඥයන්ටහන්යේ වදුලසේක. එසේම ඒ දුසසිලයා සෙවනය කරන්නාවට සෙවනය බොහෝ දිසිකාලයක් මුළුල්ලෙහි අපායදුක් එළවූයෙයිද; ඒ දුසසිලයා කෙරෙහි පැහැදීමෙන් ඉණ කීමෙන් එකාන්තයෙන් අපායගාමිවන බැව්ද; වදුලසේක. 4. පින්සලකා දන්දීමාදිය පිණිස දුසසිලයා සෙවන හරනාදියකරණ දයකයාගේ ඒ පුර්වදනවෙනනාව පසුව උපදනා අකුසලවු සෙවනා දියට හා අකුසලවු ප්‍රයාදයටද ඉණකීමටද ප්‍රත්‍යයවේ. එහෙයින් පින් සලකා “දන්දීම පිණිස දුසසිලසෙවනාදිය කටයුතුය” යි තථාගත කෙමේ නොවදුලේය. 5. යටකිලෙස සංඛ්‍යාතනාදියකොට දන්දෙන දයකයාගේ අපායගමණට සංඛ්‍යාතනයට හෙතුවු ඒ කුසලදන වෙන නාව යම්සේ ප්‍රත්‍යයවේද? එමෙන් පින්සලකා උපසථානාදිය පිණිස ශ්‍රමණදුග්ගිල සෙවනාදිය කරණ දයකවරු ඒ දනවෙනනා හෙතු යෙන් අපයභාගිවෙත්මය. එහෙයින් අජාන ගුණාරජද දෙවදත්තයා කෙරෙහි ආ සථානයේ පැහැදි කළ උපසථානයෙන් අපාගතවුබව දක්වමින් “අසනාංසො සනණංසනාති” යනාදිය වදුලසේක. 6. මේ ගැණ කියයුතු කරුණු තව බොහෝ ඇති නමුත් ලෙපමණක්ම මිට ප්‍රමාණහෙයින්ද දනව අවුගැසි තිබෙන දුග්ගිලසංග්‍රහ හෙදයෙහිද, “පානදුරේ අභිනව වාදය” යන පොතෙහිද, භික්ෂුගිලයේ නවවෙනි පරිච්ඡෙදයෙහිද, මෙය විසතරව ඇති හෙයින් මෙපමණින් නවතමු. සුඛින් විසින් ඒ පොත් රැහෙණ බලා විසතර දනගතයුතුයි.

මෙතෙකින් දුග්ගිලඋපසථාන දෙප කරාව නිමිසේය.

දන් ශ්‍රමණ දුග්ගිලයාගේ සරණාගමණවිභාගය

දක්වනුලැබේ. 1. එහි සරණය, සරණාගමණය, සරණ යන්නාය, යන මේ ත්‍රිකය ප්‍රථමකොට දනසුතු. එහි බුබාදි රත්නත්‍රය සරණනම් වේ. රත්නත්‍රයෙහි විද්‍යමාන සුවිසිමගාභුණය අරමුණුකොට සරණා ගමණ උපකෙලගයන් විකබ්ඛණය කරමින් “මෙය මට උනුම් පිහිටිය” යි උපදනාශ්‍රමාමුලික සමයක්දැඩි වෙනනානොම සරණාගමණ

නම්වේ. ඒ මේ සරණාගමණයතෙම සම්ප්‍රදායයන්ට බැසගන්නා මානිෂික. ඒ සරණාගමණ වෙනනායෙන් යුත් පුද්ගලයෙකු සරණ යන්නේ වේ. 2. මෙසේ කියනු ලද සරණාගමණයතෙම පුද්ගල වශ යෙන් හා සමාදානවිධ වශයෙන් ගිහිසරණය ප්‍රව්‍ර්තාසරණයයි ද්‍රවිධ වේ. උපාසකභාවයෙන් ශාසනයට බැසගැනීමෙහි උපදනා වෙන නාතොම ගිහිසරණයයි කියනු ලැබේ. ප්‍රව්‍ර්තාසරණයෙන් ශාසනයට බැසගැනීමෙහි උපදනා වෙනනාතොම ප්‍රව්‍ර්තාසරණයයි කියනු ලැබේ. ද්‍රවිධ වූ මේ සරණාගමණයෙන් ප්‍රථමකොට ප්‍රව්‍ර්තාසරණයෙහි පිහිටා අනතුරුව ගිහිසරණයෙහි පිහිටියකුයයි හෝ ප්‍රථමකොට ගිහි සරණයෙහි පිහිටා පසුව ප්‍රව්‍ර්තාසරණයෙහි පිහිටියකුයයි හෝ අනෙකුත් මිත්‍රයන් නැතහොත්. 3. මෙසේ ද්‍රවිධ වූ ලෝකික සරණයෙන් බිඳීමතෙම සාවද්‍ය හෙද (දුක්ඛ විපාක සහිතවැඩිදීම.) අනවද්‍ය හෙද (දුක්ඛ විපාකහිතව බිඳීම) යයි දෙයාකාරයකි. “සාවද්‍යො අඤ්ඤාසංචාරාදිසු පනිපාතනාදිති හොති” යනු කිහිපයින් අන්‍ය ශාස්ත්‍ර ආදීන් කෙරෙහි ප්‍රණීපාතනාදිය කිරීමෙන් හෙවත් ශාස්ත්‍රයන්ට වෙරුමින් සමාදානයෙන් ගෘහස්ථයන් සාවද්‍ය සරණහෙදය වේ. විනයෙහි “සාමනේරෙහි අනාමසො කුතාකිපිල්ලිකමයි මා රොකා” a යනාදිය හා යටති “උපසම්පන්නානමයි සාගරික සමා පනතියා” b යනාදියද කිහිපයින් පාරාජිකාවීමෙන් සාමනේර උපසම්පන්න භික්ෂුන්ගේ සාවද්‍ය සරණහෙදය වේ. ශාස්ත්‍රයෙන් දුරු සමාදාන මාත්‍රයෙන් උපසම්පන්න භික්ෂුන්ට සරණහෙදයක් නැතහොත්. කරුණු කිහිපයක්—ඤාති වතුරු කම්යෙන් පිහිටි උපසම්පද කම්ය දුරු විපන්නමාත්‍රයෙන් අවිනාශවන බැවින් “අනවරොකාලකිංශියාස” යි කිහිපයින් ගිහිපැවිදි උපසම්පන්නයන්ට කාලක්‍රියායෙන් අනවද්‍ය සරණහෙදය වේ. “සාමනේරොහොමි උපාසකොහොමි” යනුද, තත්පරියාය වචනද හැර අන් කිසිආකාරයකින් ශික්ෂාප්‍රත්‍යක්ෂයාණ යෙන්ද උපසම්පන්න භික්ෂුන්ගේ අනවද්‍ය සරණහෙදය වේ. සිවුරු හැරීමෙන්ද සාමනේරතැන්ගේ අනවද්‍ය සරණහෙදය වේ. “සාවරො අඤ්ඤාසංචාරාදිසු පනිපාතනාදිති හොති” යනාදි සූත්‍රයෙහි කියනු ලද ඒ සරණහෙදය ගිහි සරණයගැණ සම්ප්‍රකාරයෙන් යෙදේ. ඒකදෙයකින් ප්‍රව්‍ර්තා සරණයගැණද යෙදේ. හෙද පාරාජිකාවකි. 4 මෙසේ ආගමනියමගෙයින් යම්සේ බුන්සරණ ඇති ගෘහස්ථයා හට නැවත සරණයෙහි පිහිටනතුරු සරණාගමනාදි කිසිම ශාසනික ගුණයක් නැතහොත් එමෙන් පාරාජිකාවූ ශ්‍රමණදුස්සිලියාහට එයින් නැතිවනතුරු ශාසනික කිසිම ගුණයක් නැතහොත්. එහෙයින් පරිජ්ජවන් ශ්‍රමණදුස්සිලියාගේ සුද්ධිය දක්වන බුධිමත්ත දන්නා අතීතථායාසියෝ “ගිහිඛවට පැමිණ නිසරණයෙහි පිහිටා පන්සිල් රැකීමෙන් උපාසකබම්මයහෝ ප්‍රව්‍ර්තා සරණයෙහි පිහිටා දගසිල් රැකීමෙන් මහණදම හෝ රක්ෂාකළයුතුබැව් වදළේය. ඒකාම අග්නි කඛකොපම සුතුදෙගනාව ඇසීමෙන් ලේවමණකළ සැටක්පමණ භික්ෂුහු උපන් සංවේගයෙන් උපසම්පද ව්‍යවහාරය හැර සාමනේර සරණයෙහි පිහිටා දස සිල් රක්ෂාකළබව හා සැටක් පමණ භික්ෂුහු උපසම්පදව හැර ගිහිඛවට පැමිණ නැවත නිසරණයෙහි පිහිටා පන්සිල් රක්ෂාකළබව අතීතථායෙහි පෙනේ.

a. b. මේ පාඨවල විස්තර භික්ෂුශිලයේ දසවෙනි පරිවෙරදයේ සාමනේරශිල ප්‍රකා විසසර්ණයෙහි බලනු.

5. එසින් ගිහිබවට පැමිණි සැටනම ගැණ මනොරථපුරයෙහි මෙසේ කියනලදි-“නසකකා අමෙතති සාවජිවං. ඉමං පටිපත්තිංපුරෙ නුං, සිකකං පට්ටකකාය උපාසකබමමං පුරෙකා දුක්ඛාමුඛියාමානි, ගිහි භාවං උපසංකම්පි, තෙ නිසුසරණෙසු පභිසාය පඤ්චසිලානි රක්ඛිතා උපාසකබමමං පුරෙතො කෙවිසොනාපනතා කෙවි සකදුගාමිනොත්තා-භාවය:-අපටිසින් දිවිතිමියෙන් මේ පුනිපත්තිය පුරණය කිරීම නොහැක්කේය, “ශික්ෂා ප්‍රත්‍යක්ඛණාණකොට (උපසම්පදවහැර) උපාසක බමුය පුරා දුකින් මිදෙන්නෙමු” යි ගිහිබවට පැමිණියාහුය, ඔවුහු නැවත ගිහි නිසරණයන්හි පිහිටා පන්සිල්ලක උපාසකබමුය පුරන්තාහු සමහරකෙනෙක් සොවාන්වුහ සමහර කෙනෙක් සකා දුගාමිවුහ. “අපි ගිහියෝ වෙමුයි” ශික්ෂාප්‍රත්‍යක්ඛණාණකොට ගිහිබවටපැමිණි ඔවුන්ගේ ලොකික ප්‍රවුර්ණා සරණය ශික්ෂාප්‍රත්‍යක්ඛණාණයෙන් අනවදාය හෙදවශයෙන් බිඳිගියහෙයින් නැවත ගිහිනිසරණයෙහි පිහිටිබැව් මෙසින් පැහැදිලිව ප්‍රකාශවේ. දුග්ගිලපක්‍ෂයෙහිවූරත නාපාල සථවිරාදින් විසින් කියනලෙස බුන්සරණ ඇති පැවිද්දන්ට ගිහි නිසරණයක් නිබේනම් හෝ, ඒ සිවුරුහැරිය හැටනමට ප්‍රථමයක් නිසරණය නිබුනානම් හෝ නැවත “නිසුසරණෙසු පභිසාය” යනු වෙන් “ගිහි නිසරණයෙහි පිහිටා” යයි කියත්ව ඕනෑ නැත. සික පස්විකිමෙන් සියලු ගුණ බිඳිගියහෙයින් නැවත ගිහිනිසරණයෙහි පිහිටිබැව් මෙසින් සැකහැර දතයුතු. පාරාජිකාවිමෙන්වන සාවදාය සරණහෙදයෙහිද මෙලෙසමය. මෙහි වාදකථාවෙහි පෙණෙනලෙස සු ඔණණපොනායා සහ සවාමින් විසින් 7 වෙනි ප්‍රඥායෙන් අනුයොගකරණලද රතනපාල සථවිරයන්ගේ එම 7 වෙනි උත්තරය “නිසුසරණෙසු පභිසාය” යනාදින් කියනලද මෙම ආගමනියමයෙන්ම ව්‍යජ්ජව නිස්ථවලව ගියබව දතයුතුයි.

6. පටිති පොතෙහි “තෙත්තොපනසමසෙන අර්ථසාක්ෂානාමහි කබුනො ගණබ්බාතිපුබ්බස්ස එවරුරං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං ගොති” “තථා‘භංභගවතා බමමංදෙසිතං අභිනාමි, යථා යෙමෙ අත්තරාසිකා බමමා වුහතා හගවතා තෙ පටිසෙවනො නාලං අත්තරායා යාති” යනුවෙන් “එසමයෙහි වනාහි පෙර හිපුලිහිණින් මරණ වැදිකුලයෙහි උපන් අපිසනම් හික්කුහට ‘බුදුන් විසින් යම් මේ අත්තරාසකර බමමකෙණෙක් යම් පරිද්දකින් වදරණලද්දහුද? (එය) සේව නයකරන්නාහුගේ සවගිමොක්ෂ අත්තරාය පිණිස ඒ බමියෝ නොපොහොසත්හති’ බුදුන් විසින් දෙගනාකරණලද බමුය මම එපරිද්දෙන් දැනිමි” යි මෙබඳු ලාමකවූ අකිරියවාදයයි කියනලද උචෙද්දුමට යක් උපන්නේවෙ” යි දක්වනලදි.

මහානාමිහාසංඛය සුත්‍රයෙහි:-“තෙත්තොපනසමසෙන සාති සාක්ෂානාමහිකබුනො කෙවට්ටිපුත්තස්ස එවරුපං-පෙ-යථාතදෙ ‘විදං ඉක්කුණං සකාවති සංසරති අනඤ්ඤානි’ යනුවෙන් “එසමයෙහි වනාහි කෙවට්ටිපුත්තවූ සාතිනම් හික්කුහට “යම්හෙයකින් (වත්මාන හවයෙන් වුකවන සංඛයාගේ)ඒ මේ වික්කුණයම (අනාගත හවයෙහි) මනාකොට දුට්ඨිද, මනාකොට හැසිරෙහිද, අනික් වික්කුණයක් නොදුට්ඨිද නොහැසිරෙහිද, බුදුන්විසින් දෙගනාකරණලද බමුය මම එපරිද්දෙන් දැනිමි” යි මෙබඳු ලාමකවූ නිත්‍යපරිකාපතික ශාසන දුට්ඨියක් උපන්නේවෙ” යි කියනලදි.

7. මිත්‍යාදෘෂ්ටි වනාහි භවගීෂෝක්තවරණ දෘෂ්ටිත්‍ය, මොක්කවරණ දෘෂ්ටිත්‍ය, භවගීෂෝක්තවරණ නොකරණ දෘෂ්ටිත්‍යයි කොටස්වශයෙන් ත්‍රිවිධවේ. එහි අගෙනුකදෘෂ්ටි, අකිරියදෘෂ්ටි, නාස්තිකදෘෂ්ටියන ත්‍රිවිධ නියතමිත්‍යාදෘෂ්ටි භවගීෂෝක්තවරණ දෘෂ්ටිවේ. “රූපං අනාත්‍යා යමනුපස්සති” යනාදීන් දක්වනලද්ද දසවයනුක අනනග්‍රාහික මිත්‍යාදෘෂ්ටි මොක්කවරණ දෘෂ්ටිවේ. “අභං නු ධොසම් නොනුධොසම්” යනාදීන් කියනලද විසති වක්‍රක සන්තාය දෘෂ්ටි භවගීෂෝක්තවරණ නොකරණ දෘෂ්ටිවේ. චතුක්කභිභූතාරථරූපවලවිභව්‍යවේ “අගෙනුක වාදනී නස්තිහෙතු නාස්තිපවයො සත්‍යානං විසුඛයාහි එවංවාදිනො, අකිරියවාදනී කරතොනාකරියහි පාපනති එවං කිරියපටිකෙධපවාදිනො, නාස්තික වාදනී නාස්තිදිනනනති ආදිවාදිනො” යනු කිහිපයින් සැලකිය යුතුය. ප්‍රත්‍යයක් නැතැයි ගන්නා දෘෂ්ටියද; කරන්නාට පාපයක් කරණු නොලැබෙයි ගන්නා වූ දෘෂ්ටියද; දුන්දෙයෙහි පල නැතැයි ගනාදීන් ගන්නා වූ දෘෂ්ටියද; පිළිවෙලින් අගෙනුක, අකිරිය, නාස්තික, දෘෂ්ටිත්‍යයි දතයුතු. මෙහි අගෙනුක, අකිරිය, දෘෂ්ටිදෙක ගාස්වතදෘෂ්ටිත්‍ය; නාස්තිකදෘෂ්ටිය උච්චද් දෘෂ්ටියයි. ආමිඤ්ඤපලසුත්‍රයෙහි “නාස්ති පුරුෂෝ “කර්මකානාකරියහි පාපනති” වදනෙහි කමමං පටිබාහනි, අප්පො “කායසාහෙද උච්චස්” නීති වදනෙහි විපාකං පටිබාහනි, මකඩලී “නාස්තිහෙතු” නි වදනෙහි උභයම පටිබාහනි” යනු කිහිපයින් පුරණකාශ්‍යපතෙම කමයක් නැතැයි කියන්නා වූ අකිරිය දෘෂ්ටිකායා බවද; අප්පොසකමබලිතෙම විපාකයක් නැතැයි කියන්නා වූ නාස්තිකදෘෂ්ටිකායා බවද, මකඩලීගොසාලතෙම කමිවිපාක දෙකම නැතැයි කියන්නා වූ අගෙනුක දෘෂ්ටිකායා බවද, ප්‍රකාශවේ. එහිම “නාස්තිකමමං පටිබාහනනානාපි විපාකො පටිබාහිනොහොති, විපාකං පටිබාහනනානාපි කමමං පටිබාහිතං, ඉති සබ්බෙපි එතෙ අත්තො උභයපටිබාහිතා අගෙනුකවාද වෙව අකිරියවාදව නාස්තිකවාදව හොනති” යනාදීන් ඒ දෘෂ්ටින්ගේ මිශ්‍රකය කියනලදී. එහිම යම් කෙණෙක් වනාහි ඒ පුරණකාශ්‍යපාදින්ගේ ලබ්ධියක් ගෙණ රාත්‍රි ස්වානදිවාස්වානයන්හි උන්නාහු හදරද්ද, විමසද්ද, ඔහුට “කරන්නහු විසින් පාපය කරණු නොලැබේ, හෙතුවක් නැත්තේය, ප්‍රත්‍යයක් නැත්තේය, මැරුණුහුගේ විත්තය මුල්සිද්දේය” හි එම අරමුණෙහි මිත්‍යාසමානිතොම සිටිද, සිත එකඟවෙයිද, ජවනයෝ දුටද්ද, පළමුවෙනි ජවනවිත්තයෙහි සුවකළ හැකි වූවාහු වේ. 2. 3. 4. 5. 6. වෙනි විත්තයන්හිද සුවකළ හැකි වූවාහු වේ. සත්වෙනි ජවන විත්තයෙහි බුදුවරයන්හටද සුවකළ නොහැක්කාහු වේ. නොනවත්නාහු වේ. (යටකි) අර්ඝ්භික්ඝුව (සාතිභික්ඝුව) කණ්ඩක සාමණේරයන් සමානායහ” හි දක්වනලදී. මෙසේ දක්වනලද පරිද්දේද අන්තිම මහාසාවද්‍යවූ නියතමිත්‍යාදෘෂ්ටිය ගෙණ නිස්සංවිත සමාදම්මනොවි ග්‍රමණවේසයෙන් වෘතණනක් නමුත් සිටින්නා වූ උපසම්පන්න භික්ඝුන්ගේ ලොකික සරණය දෘෂ්ටිවිපන්නමාත්‍රයෙන් පාරාජකා නොවන ගෙයින් නොබිඳෙන්නේය. එහෙයින් ඒ දෘෂ්ටිවිපන්න භික්ඝුව දෘෂ්ටිය අත්නොහැරීමෙහි / උක්ඛිත්තකමීය කටයුතුයයි වදාලෙන්නා. ඒ බව අර්ඝ්භික්ඝාපදයෙන් ප්‍රකාශවේ. එහෙයින් “ගාස්වතොච්ඡද දෘෂ්ටිසමාදනමාත්‍රයෙන් උපසම්පන්න භික්ඝුව සරණගෙන දයක් නැත්තේය. කරුණු කිම? ඤාතිවතුඤ්ඤාමයෙන් පිහිටි උපසම්පද්‍යාමය දෘෂ්ටිවිපන්න මාත්‍රයෙන් අවිනාශවන බැවිනි” යන

මේ අතීත අපවිසිත් කියනලදී. උපසම්පන්නයන්ගේ ලෝකිකසරණාගමණ උපාසකාදීන්ගේ සරණාගමණමෙන් දෘෂ්ටිපන්නමාත්‍රයෙන් බිඳේ” යි හඟිමින් රතනපාල තෙරුන් විසින් මුළුවෙන් අසනාලද මෙහි වාදකථායෙහි පෙණෙන ඔහුගේ 6 වෙනි ප්‍රශ්නයද එහිත්ම (දෘෂ්ටිපන්න උපසම්පන්නයාගේ උක්තිකාකෘතිය කරන්ට වදාලෙන්නේ) නිෂ්පලවූ බව දැනගනු.

8. චිත්තසංකල්පයෙහි සාමණේර පාරාජිකා ගැණ-“අවමසො මං භගෙන අවමතොති ආදිනා සංඝමණේක දෙසාපෙකා සරණසිලං දතබ්බංහි අධිපායො, පාරාජිකතා තෙසං, තෙනාහ ලිඛනාසනාය නාසෙතබ්බොති” යනුවෙන් “වහන්ස! වරදතෙම මා ඉක්මකියේය යනාදින් සහමැද දෙසවා සරණසිලය දියයුතුයි. ඒ දෘෂ්ටිපන්න සාමණේරවරුන්ගේ පාරාජිකාබැවින්, එහෙයින් ලිඛනාසනායෙන් නැසියයුතුය” කිහිපයින්ද-දෘෂ්ටිපන්නයට පැමිණීමෙන් සාමණේර තැන්ගේ පාරාජිකාවන බව දැනගනු. එහෙයින් දෘෂ්ටිපන්නමාත්‍රයෙන් සාමණේරතැන්ගේ සාවද්‍යසරණහෙදයවේ. උපසම්පන්න සාමණේර දෙදෙනාගේ සරණාගමණයෙහි ඇති මහත්වූ ප්‍රසාදයද මෙයින් දැනගනු.

මෙසේ උපාසක, සාමණේර, උපසම්පන්න යන තුන්දෙන සම්බන්ධ සරණාගමණයන්ගේ මහත් විශේෂඥාභිමතයින් ඔවුන්ගේ බිඳීමෙහිද මහත් විශේෂයෝ ඇතිවියයුතුය. සූත්‍රයෙහි උපාසකයාගේ ලෝකික සරණාගමණ ප්‍රධානකොටගෙන පොදුවශයෙන් සරණාගමණයාගේ සාවද්‍ය අනවද්‍ය හෙදය දක්වා විනයෙහිදී “සාමණේරොති අනාමසො” යනාදින් හා “උපසම්පන්නානමපි” යනාදියෙන් සාමණේර, උපසම්පන්න දෙදෙන සම්බන්ධ ලෝකික ප්‍රවුර්ණසරණයාගේ විශේෂ හෙදයන් දක්වුනෙයින් එම අතීත ස්තූටයි. මෙම සරණාගමණවිභාගයේ 3 වෙනි අංකය අවසන්කොට ඇති සරණහෙදවිනිශ්චය අප විසින් එමනිසා කියනලදබැව් දැනගනු.

9. ශ්‍රමණදුග්ගියා සරණ ගමනාදී කිසිත් ශාසනික ගුණයක් නැත්තාවූ මිත්‍රාදාෂ්ටින්ට අනුලෝම පුද්ගලයෙක්බව දක්වමට ඇති බොහෝ කරුණු අතුරෙන් දැන් මඳක් මෙහි දක්වනුලැබේ. ශ්‍රමණ දුග්ගියා වනාහි සියලු අභිගමසැපත්න් පිරිහුනාවූ නිව්‍යාණ ප්‍රාණිකාරතික පුත්ගලයෙක්බැව් නිශ්චය සූත්‍රයෙන් ඔප්පුකළවේ. යවකෙන

“නදනිකථාලිතාතීවණිණායෙහි “ලොකු හතර බවමුසතිසාස සහ නන්ධිතායාති, යථාපතිවිසිතෙන සකකා හවෙය් අරහතං ලද්ධං, තස්ස පතිවිධාය භිණ්ණතා වුතං” යනුවෙන් “ගම් සිලයෙක්හි පිහිටි තැනැත්තෙකු විසින් අර්හතිය ලබන්ට හැකිවේද යථිඥානාව ගබව සතරමහාසිල සබ්බාත ඒ ප්‍රතිස්ථාව බිඳුනුගෙයින් නව ලොව තුරුදම් ලැබීමට උපනිශ්‍රය නැතිබැවින් (නිව්‍යාණප්‍රාණිකාරතික හෙයින්) (නිරාසයයි) යන මෙය අටුවාහි කියනලදී” යි කියාහිබේ. මෙහි අර්හතිය උත්කෘෂ්ටවශයෙන් වදාලන. “මතුපාපිසුද්ධිසිලමපි පබ්බජානිසිකමෙවති ඉමිනා පබ්බජ්ජමෙව සමනනතරමෙව චතුපාරිසුද්ධිසිලමපි සමාදින්නමෙවගොතිති දයෙසාති” යන මෙයින් සරණාගමණය සතරමහාසිලයෙහි මුලබැව් ප්‍රකාශවනහෙයින් පාරාජිකා විමෙන් ඒ සරණාගමණපවත් ඇති සියලු ගුණ බිඳෙනබැව් “තස්ස පතිසාස කින්නායා” යන මෙයින්ද ප්‍රකාශවේ.

දුෂ්කරණ සවදුෂිත් (කාවුලු) දූතයන් ගොවිතෙම ලතුල්ලා වැටෙන් පිටතට යමිසේ නිරාලයව විසිකරදමසිදු, එමෙන් කිසිත් ගුණානුභාවයක් නැත්තාවූ ශ්‍රමණදුෂ්ශිලයා ශාසනයෙන් තොරපාදමන්ට වදල බව සමදුෂි සූත්‍රයෙන් පෙනේ. බත්සැලියෙහි නාවර පිසදුම්මෙන් දුලිකුණුවලින් තාවරුණ පරණ රෙදිකැබැල්ල සවුටරු කසලගොබෙහි යමිසේ නිරාලයව විසිකරදමසිදු, එමෙන් ශ්‍රමණ දුග්‍යශිලයා ශාසනයෙන් තොරපාදමණබැව් වදල බව සොඤ්ඤාසම් සූත්‍රයෙන් ප්‍රකාශ වේ. සහ මැදට වැදලොකයාගේ සිවුපසය සොරාකණගෙහින් “තොපි සිගලදෙන එකතුව ඒ දුෂ්ශිලයා ශාසනයෙන් තොරපව් හිසෙන් හෙවත් කණෙන්ගේ බෙල්ලෙන්ගේ ඇදදමව්” යයි වදලබැව් බමම චිඨ්ස සූත්‍රයෙන් පෙනේ. වි අනුරෙහි ඇති බොල් විමෙන් දුෂ්ශිලයා සහමැද සිටියේ වි නමුත් සබ්බසාකෙරෙන් (අහසට පොළොව මෙන්) දුරින්ම දුරසහි වදලබැව් පණාගද සූත්‍රයෙන් ප්‍රකාශවේ. බුබ්ශාසනයට ඇතුළත් පුත්තලයෙක් ගැණ මෙසේ නොවදුරණසේක.

10. කවද “ඉඨිබාගිරකමොරං දසොක්ඛා තෙනසදියෙ සාසනෙ පඤ්චමහාවොරෙ දසොක්ඛං ඵලමෙවබොති ආදිමාහ” යනාදි සරමඤ්ඤා ජොතිසා අතීතථායෙන් ශාසනයෙහි සොරු පස්දෙනෙක් ඇතිබැව් දක්වනලදි. එහිත් ශ්‍රමණදුග්‍යශිලයාවනාහි පස්වෙති මහසොරාය. “මොරො සබ්බමිතෙ ලොකෙ එසබො වසලාබමො” යනාදි දෙගනාවෙන් ඒ ශ්‍රමණ දුග්‍යශිලවූ පස්වෙති මහසොරා “බුත්මයත් සතිත ලොකයෙහි කුසල් නැමති බඩු සොරකම්කරණ මහසොරෙක අබම වසලයෙකැ” යි වදනෙයි. “විපන්නදිවිසිමායාපි කංජඤ්ඤා වසලොභති” යනාදින් මිත්‍යාදෘෂ්ටිකයා වසලයායයි වදලපමණමුත් අබමවසලයා යයි නොවදලේය. එහිත් ශ්‍රමණදුග්‍යශිලයා මිත්‍යාදෘෂ්ටිකයාහටද අභික පාපයෙක්බැව් පෙනේ. මුඤ්ඤා අටුවායෙහි “ඉමසමිධමමවි නයෙ වොහාරමානාකෙන පටිඤ්ඤාන මානාකෙනාපි පඤ්චමො සමණොනාහි” යනාදියෙහි ප්‍රතිපක්ෂ අතීතයෙන් “සහපිරිසමැද සැගව් සි විත්තාවූ ශ්‍රමණ දුග්‍යශිලයා වොහාරමානුයෙන් නමින් පමණක් ශාසනයෙන් භ සතරවෙති ශ්‍රමණයාය” යි ප්‍රකාශවන්නෙහිත් ශ්‍රමණ දුග්‍යශිලයාහට ශාසනික ගුණයක් නැතිබැව් පෙනේ. සරණාගමනාදි සාසනිකගුණයක් තිබෙනම් සම්මානියෙන් ශ්‍රමණයායයි කියගුණවේ. වොහාරමානුයෙන් ප්‍රතිඤ්ඤානුයෙන් ශ්‍රමණයායයි කියනලද වචනයම “ශ්‍රමණදුග්‍යශිලයාහට සරණාගමනාදි ශාසනික ගුණයක් නැති බැව් දැනගැනීමට ප්‍රධාන ආගමනිදහිනායකි.

11. කවද, දෙවදනාදි ශ්‍රමණ දුග්‍යශිලයෝද, පුරණකාශපාදි මිත්‍යාදෘෂ්ටිකයෝද, සෙවනාදිය නොවගුහු නොපිදියගුහු බාල පුද්ගලයන්බව මබ්බලසූත්‍රඅටුවාවෙන් ප්‍රකාශවේ. ශ්‍රමණදුග්‍යශිලයන් සෙවනාදිය කාරන්තාවුන්හට ඒ සෙවනාදිය පුරණකාශපාදින් සෙවණය

a b. මෙහි ශාසනයෙහි සොරෙකැයි හැඟෙනගෙහින්ද, වොහාරමානුයෙන් ශාසනයෙහි ශ්‍රමණයායයි කිහෙයින්ද, එහි තත්ත්වය නොදත්තාවූ දුග්‍යශිලපක්ෂය “ශ්‍රමණදුග්‍යශිලයා ශාසනයට ඇතුළත් නිසරණය ඇති බොබයෙකැයි” එහිත් තේරුම්කරති. වොහාරමානුයෙන් නාමයෙන් පමණක් ශ්‍රමණයායයි කියනලද ඒ අතීතථාවචන ගෙහි සම්පූර්ණ අතීත දිග දුරට ඊ ශාසාබැලීමෙන් ඔවුන්ටම ඔවුන්ගේ ඒ තේරුම ව්‍යතී වන්නේය.

කළ මිසිද්වුවන්ටමෙන්ද, දෙවිදන්තෙර සෙවනය කළ කෝකාලික අත්තයානාරජ ආදී අයට මෙන්ද, අපාය දුක් ලැබෙන බැව් පුහල පසැක හානිඅවුවෙන් පෙනේ. ශ්‍රමණදුස්සිලයෝ ශාසනයට ඇතුළත් පුද්ගලයෝ නම් මිත්‍යාදාෂ්ටින් සමකොට කුමට වැරදිකරන්නේද? පුරණකායාපාදී නියම මිසිද්වුවෝද, වෙදදනාදිහුද, පාරාජිකාවි එසින් නොනැගිට වසන අනිකුදු ශ්‍රමණදුස්සිලයෝද, විපක්‍ෂිසමු දකුම් ඇති මිත්‍යාදාෂ්ටිකයන් බව අනුන්තරාද්‍රව්‍යානි ප්‍රකාශවෙතිබේ. (ශික්‍ෂු සිලයේ 55 පිට ෧ මේ ලකුණ බලනු.) බුදුසසුන් වැනසු මහාසංඝනිකාදී චෛත්‍යලාභයන් මෙන්ද, මහණවේසය සොරකම්කොටගෙන වසන ථෙරාසංචාසකයන් මෙන්ද, ශ්‍රමණදුස්සිලයෝ (නිසිත් ශාසනික භුණයක් නැති)කිසිකුසලාභාරය පමණක් ඇති පාපිහු බව විමැනිනොදනියෙන් පෙනේ. මෙසේ ශ්‍රමණ දුස්සිලයා පුරණකායාපාදී නියම මිත්‍යාදාෂ්ටින් හා මහාසංඝනිකාදී චෛත්‍යලාභයින් හා සමකොට දක්වා වදාළ හෙයින් ඒ සාහවයවිතයෙන් ශ්‍රමණදුස්සිලයා මිත්‍යාදාෂ්ටිකාවට ඇතුළත් පුද්ගලයෙක් බැව් ප්‍රකාශවන හෙයින් වාදකරා සෙති සුවණණ්ණප්‍රායසහ යොමින් විසින් අසනලද (8) අවටෙති ප්‍රශ්නාව රතනපාලයට විරාජ්‍යන් විසින් ශ්‍රමණදුස්සිලයා බොධිසෙක්කයෙහි ගන්මින් දෙනලද ඔහුගේ 8-උපකරයද ව්‍යාකූල බව දකුණු.

“පාඨමිකොපහානි ශාසනානුප්‍රාප්තොති චෙදිතබ්බො” යන මේ පදයෙන්ම ශ්‍රමණදුස්සිලයා සම්මානසන්නයෙන් වූනවු පුද්ගලයෙක් බව සිකිකපදවලදී ජාතයන් පැහැදිලිව ප්‍රකාශවේ. “සාසනාසො පරාජිනො” යන මෙයින්ද ඒ ශ්‍රමණ දුස්සිලයා ශාසනයෙන් පැරදුනු පුද්ගලයෙක් බව බුද්දසිකිකාවෙන් ඉතා පැහැදිලිවේ. නොයෙක් දෙයනා, අභිකපා, විකා, අනුරිකා, ප්‍රකාරණාදියෙන් මෙසේ ප්‍රකාශවන හෙයින් ශ්‍රමණ දුස්සිලයා සරණාගමණය පටන් කොට ඇති සියලු ශාසනික භුණයෙන් පිරිහුනාවු ප්‍රත්තලයෙක් බැව් සහ බාමිතිකව ඔප්පුවියේය. එහෙයින් ශ්‍රමණදුස්සිලයා කියෙත් පමණක් සිතින් ශාසනයට ඇතුළත් නොවූ මිත්‍යාදාෂ්ටිකයෙකුට ඇතුළත්වූ ප්‍රත්තලයෙක් බැව් සැකහැර දකුණු.

රතනපාල සථිරාදී දුස්සිලපක්‍ෂයෙන් “ශ්‍රමණදුස්සිල. උපස්ථාන වාදය හා ශ්‍රමණදුස්සිල සරණාගමණවාදය, යන වාද යිමිචය මෙසේ අපවිසින් දක්වනලද බොහෝ ආගම නිදර්ශන නැතත් “පාරාජිකො හොති සාසනානුප්‍රාප්තොති චෙදිතබ්බො” යන මේ ආගමනිදර්ශන නැගිට වදාළයන්ම සිදි බිදි සුනු විසුනු වීරිය බව දකුණු. දුස්සිලපක්‍ෂය විසින් මේ ගැණ එකිනෙකට උපදවන වාදයන් සිද්ධවනු පිණිස හා ඒ ගැණ වැඩිදුරට ආගමනිදර්ශනයන් ඉගැණීමෙහි තත්පරවුවන් පිණිස තව මදක් කරණු ප්‍රකාශකරන්නෙමු.

12. “ශ්‍රමණ දුස්සිලයානට දසවෙනි පුද්ගලික දනය අසිතිබව මොනමගකින් නමුත් ඔප්පුකරනොගන්නොත් මෙකළ ලක්දිව පවත්නා දුස්සිලවාදයෙන් මගත් පාඩු පැමිනෙන,, යන බසින් කැහිනත් තාවු දුස්සිලපක්‍ෂයට ඇතුළත් රතනපාල සථිරාදී පණ්ඩිත සමමත බොහෝ පැවිදිවරු “ලොකියසොති සරණාගමනයො දුට්ඨො හෙදො සාවජ්ජො අනවජ්ජො” යන අවුච්ඡාදයෙහි එල්ලී “ශ්‍රමණ දුස්සිලයා ලොකික සරණය ඇති බොධිසෙක්කය” යි ගනිමින්” ඕනව යන නිහඬදයට හා මිත්‍යාදාෂ්ටියට පැමිණෙනතුරු මහණවිමට ප්‍රථමගත් ගිහිනිසරණය තිබේය” යි කියමින් “සථාපුරෙන්නාපට්ඨො,, යනාදිය හා “සබ්බසාති දුස්සිලො නාමනස්සි දුස්සිලාපමන උපාසකා” යනාදී

සද් නිදහ්න කරන්. දුශ්ශීල පක්‍ෂයෙන් එමවාදයෙන් උපාසකයෙක් හැර ඇතිකෙක් පැවිදිනොකළයුතුය” යි ආගම නියමයක් ඇතිවිය යුතුබැව්ද හැඟේ. චක්ඛානකාලිකවූ යවැනි පණ්ණින රංචුවෙන් ඉතා මහත්වූ මේ මිත්‍යා මතයෙන් මුද්‍රාවට පත්වන බොධ මහජනයාකො රෙහි අනුකම්පාවෙන් එම කියමන දැන් විභාගකර බලමු. “උපසම්පද විමට පෙර යම්සේ අනුපසම්පන්නාද එමෙන් පාරාජිකාවීමෙන් පසු ඒ ශ්‍රමණදුශ්ශීලයා සංකයාගේ සංවාසයට අභව්‍යවූ අනුපසම්පන්නයෙක” යනමේ අතීත දක්වනපිණිස “යථාපුරෙකථාපච්ඡා” යනාදිය වදාළ බව විනා ඔහුට ගිහිනිසරණයක් ඇතිබව එයින් කිසිසේත් ප්‍රකාශ නොවේ. “නොසු දුස්සිලෙසු සංකං උද්දිස්ස” යනමේ දෙශනා වට නගෙත් සමහර මඤ්චුබ්භු “සිල්වත් සංකයාය දුස්සිල සංකයායෙහි සංඝයා දෙකොටසක්කොට විරුඛාතීයත් තේරුම්ගනිත්” යනබ සින් “සංකයාගි දුස්සිලො නාමනාමි” කියාද-සිල්වත් උපාසකව රුහ දුස්සිල උපාසකවරුයෙහි උපාසකවරුඅතර දෙකොටසක් ඇති හෙයින් ඒ අතීත දක්වනපිණිස “දුස්සිලාව පහඋපාසකා” යි අතීත චාවාසියෝ විශාරකලෝය. එයින්ද ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයාහට ගිහි නිස රණයක් ඇතිබැව් කිසිසේත් නොහැඟේ. දුශ්ශීල පක්‍ෂය විසින් ඒහැණ ගෙණපානා සාධකයෝ මෙසේ ව්‍යාජව ගියහ.

13. “පඤ්චං කෙසමස්සං ඛතාරෙකං” යනාදින් ප්‍රච්ඡාසා පෙක්‍ෂක කුලදරුවාගේ ප්‍රථමකොට නිසරැවුල් හරවා කසායවස්සාගෙන් හදවා තික්‍ෂ්ණිත්තේ පාදෙස වැදවා උක්කුටුකගෙන් හිදුවා “යමහංවද්මි තං වදෙති” යිකියා “බුද්ධම් සරණම් ගච්ඡාමි” යනාදින් ප්‍රච්ඡාසාහි සරණයම දෙන්ට අනුදනවදාළපමණමුත් එහි ප්‍රථමකොට ගිහිසර ණයෙහි පිහිටුවා පසුව ප්‍රච්ඡාසා සරණ දෙන්ටයයි නොවදලෝය. එසේ නොවදලහෙයින්ද-පැවිදි නොකවසුතුයයි වදාළභවිසිකාදි තෙපණස් දෙනාහට අනුපාසකයා ඇතුළත්කර නොවදලහෙයින්ද “උපාසකයෙක් හැර ඇතිකෙක් පැවිදිනොකළ යුතුය” යි ආගම නියමයක්නැතිබැව් පෙනේ. එහෙයින් ප්‍රච්ඡාසා පෙක්‍ෂක කුලදරුවෝ ප්‍රච්ඡාසා සරණාගමණයෙන්ම ශාසනයට ඇතුළත්වන්නෝය. මෙකළ පැවිදිකරවනකල්හි ගිහිසරණයෙහි ප්‍රථමකොට පිහිටවීම ආවේණිමාත්‍ර මුත් අවශ්‍යකායෙහිත් නොවේ.

14. පෙර උපාසක භාවයෙන් ශාසනයට බැස සිටියාමු කුලපුත්‍ර යෙක් යම්කලක පැවිදිවෙයිද; එකල්හි ඔහුගේ ගිහි නිසරණය එහිදීම පටිපාසාමහණ විම හෝ සාමණෙර සරණයට ඇතුළත්වීම හෝ විය යුතු. නොඑසේනම් දුශ්ශීල පක්‍ෂය විසින් එසේ පැවිදිවූ පුද්ගලයාහට වෙනවෙනම නිසරණ දෙකක් ඇතිබැව් ආගමෙන් දක්වියයුතුවේ. “ලොකියසාහි සරණාගමණයා දුට්ඨොභෙදො” යනාදියෙහි තත්තාතී යන් මෙහි දක්වාඇතිහෙයින් එය ඊට නිදහිනකිරීම නිස්පලයි.

15 තවද, පැවිදිවන කුලපුත්‍රයාගේ හිස රැවුල් නොඅරවා උභතො සුද්ධියෙන් දහස් වාරයක් සරණ සමාදම්කෙරෙව්වත් ගිහිලිගය හරි ණතුරු යම්සේ ප්‍රච්ඡාසාසරණ නොපිහිටයිද; එමෙන් ශ්‍රමණ දුස්සිලයා හට සිවුරු දරාසිටිනතුරු (මහණවෙස් හරිණතුරු) ගිහි නිසරණද නොපිහිටන්නේය. “ශ්‍රමණවෙස් නොහැරසිටින දුස්සිලයාහට ගිහි නි සරණයක් නිබෙනවාය” යි කියන දුශ්ශීල පක්‍ෂය විසින් හිස රැවුල් නොහරවා මහණවෙස් හැන්වීමෙන් ප්‍රච්ඡාසා නිසරණය පිහිටන අන් දමක්ද දෙශනා අතීතචාදිගෙන් දක්වියයුතුවේ. එසේ දක්වීමට

සත්තකර්මන්තාවු දුශ්ශීල පක්ෂය වෙහෙසට පැමිනෙත්. අභිමතාභිය නොලබත්. එසේවූකල්හි “ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයාහට යොග්‍යභෙදයට හා මිත්‍යාදාෂ්ටයට පැමිණෙනතුරු මහණවීමට ප්‍රථම ගත් ගිහි නිසරණය තිබේ” යි දුශ්ශීල පක්ෂයෙන් එම වාදය හිස්වන්නේය. ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයාහට ගිහි නිසරණයක් නැතිබැව් යට දක්වූ ආගම නියමයන් ගෙන් හා මේ දෙකාරණයෙන්ද නිශ්චිතවූයේය.

16 එහෙයින් උපාසකභාවයෙන් ශාසනයට බස්නා කුලපුත්‍රයන් හට යම්සේ සාමණේරභාවයක් නැත්තේද; එමෙන් සාමණේරභාවයෙන් ශාසනයට බවුලු කුලපුත්‍රයන්හට උපාසක භාවයක්ද නැත්තේය. ඒනිසාම, යටතිලෙස පාරාජිකාවු සාමණේර උපසම්පන්න දෙපක්ෂයටම “නැවත ගිහිබවටහෝ සාමණේරබවට පැමිණ ගිහි නිසරණ හෝ සාමණේර සරණ සමාදම්ම සිල්ලකින්ට” නියමකරවදුලේය. එහෙයින් පාරාජිකාව් එයින් නොනැගිට සිටියාවූ දෙවදත්තානෙමේ අපායට යනකල්හි තමන්ට කිසිත් සරණක් නොතිබුනහෙයින් “ඉමෙහිඅභිසිති නමගහසුගතලං, දෙවාංති දෙවං නරදම්ම සාරපිං සමන්නවක්ඛං සනපුඤ්ඤ ලක්ඛණං, පාණෙහිබුබං සරණංගතො‘මහි’ යනමෙයින් ගිහි සරණ සමාදම්මබව යසරහට පෙණේ.

දනට වසන ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයෝ දෙවේලේ මල් පහන් පුදමින් තෙරුවන් අදහන ආකාරයක් ලොවට පෙන්වති. “එයින් ඔවුන්ට ගිහි නිසරණ පිහිටන්ටබැරිද” යි සමහරු සිතත්. නමුත් පාරාජිකාව් එය ප්‍රකාශනොකර සිටුරු දරාසිටීමෙහි ව්‍යාදදහස සිතනුලු තිබෙණතුරු ආයුකල්පය මුලල්ලෙහි බුදුන් වැන්දත් තෙරුවන් පිදුවත් සරණාගමණ වෙතනාවක් ඔවුන්ට නූපදී. මෙසේ සහ බාමීමකව දක්වනලද නොයෙක් දෙගනා අතීතආදියෙන් ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයා මිත්‍යාදාෂි කොටසට ඇතුළත්වූ පුද්ගලයෙක්බව සහ ඕනට ගිහිනිසරණය නැති බවද ප්‍රකාශවූහෙයින් දසවෙනි පුද්ගලික දනය අභිනිනැතිබවද එයින්ම ප්‍රකාශය.

18. නවද, “බමථෙතං භික්ඛවෙ නිද්ධමථෙතං භික්ඛවෙ” යනාදියෙන් “මහණෙනි ඒ දුශ්ශීලයා සමෙහාගයෙන් ඉවත්කරදමව් එපමණින් නොනැවති ඔහු ශාසනයෙන් නෙරපාදමව්” යනාදින් වදළාවූ තරාගනයන් වහන්සේ ඕනට “සිව්පසයෙන් සංග්‍රහකටයුතුයි හෝ බමාසනාරූපකොට ඔහුගෙන් බණ ඇසිය යුතුයයි හෝ ඕනට වැදුම් පිදුම් කටයුතුයයි හෝ වදළසේක්ය” යි දුශ්ශීලයෙක් හැර කවර බොබයෙක් කියයිද? හින්නාසිල්ව ශ්‍රමණවෙස්ගෙණ වසන්තාවු අපායමාගීයට පිළිපත්තාවු ඒ දුශ්ශීලයාගේ පින්සලකා දෙනලද විවරාදී ප්‍රත්‍යය පරිභොගය ථෙය්‍ය පරිභොගය(ගොරාකෑම) වේ. සරණගතිකයා පටන්කොට ඇති ගපන ගෛෂ්ඨයන්ගේ පරිභොගය දයජ්ජ පරිභොගය වේ. රහතුන්ගේ පරිභොගය සාමි පරිභොගය වේ. “ශ්‍රමණ දුශ්ශීලයා නිසරණය ඇති බොබයෙක් ගෙයින් ඕනට දසවෙනි පුද්ගලික දනය අභිනියයි” කියන රතනපාල සංවිරාදී දුශ්ශීල පක්ෂය විසින් දුශ්ශීලයාගේ පරිභොගය දයජ්ජ පරිභොගයයි ආගමෙන් දක්විය යුතුවේ. එසේ දක්වීමට අතීතආ සහිත ත්‍රිපිටක බුද්ධවචනයෙන් එකද පාඨයකුත් නොලබන්නාවූ ර. සංවිරාදීහු දුශ්ශීලයාහට දසවෙනි දනය අභිනිබැව් පෙන්වීමට අපොහොසත්ගෙයින් වෙහෙසට හා බුදුන් රහතුන් කෙරෙහි අප්‍රත්‍යයටද පැමිණෙත්. සූරා සොණබයෙක්හට සූරාවවැනිවූ සිව්පසය, පරිභොගකරණ දුශ්ශීල

ශ්‍රමණයාගටද, සූරා සොණබයෙකුට ලොකයෙහි කුසලයෙහි සමමන මණ්දනයෙන් පින්සලකායෙහි මුළාවී උපකාර කරන්නන් වැනිව දුස්සිල ශ්‍රමණයාගට පින් සලකායෙහි මුළාවී උපසරානාදිය කරණ දය කාදින් ගවද යවකිලෙසින් මගත් අනාසිද්ධවනගෙයින් ඕහට තුදුස් පුද්ගලික දන අතුරෙන් එකකුත් ආවේනිකව නොවදලේය. එහෙ සින් අනිකපාවායයිනෝ දුස්සිලයන්ගටම අසිතිවූ දහතුන්වෙනි දන යටවත් ශ්‍රමණදුගයිලයා ප්‍රධානකොට නොදක්වා මවර්ධන කෙට වටාදින් දැක්වූයේය. ගෙදෙරට සීභා පැමිණිකල්හිද ඔහුගේ දෙස දක්නා උපාසකයා විසින් හුනස්නෙන් නොනැතිවියහුයෙහිද පෙර ගමන් නොකවුහුයෙහිද දෙයාබමය නොදියහුයෙහිද වදාරාතිබේ. යාවකභාවයෙන් පැමිණෙන්නාවූ දුස්සිලයන්ගට නිගමන් දියහුයෙහි වදල බැවින් ශ්‍රමණදුගයිලයාද ඒ යංඛ්‍යාවට ඇතුළත්වීමෙන් ඕහට දෙන යාවකදනය දහතුන්වෙනි පුද්ගලික දනයෙහි ඇතුළත්විය හැකිබැව් පෙනෙන පමණමුත් කිසිසේත් නිසම සිල්වතුන්ට අසිතිවූ දසවෙනි දනය ඕහට අසිතිවිය නොහැකිමය.

මෙනෙකින් ශ්‍රමණදුගයිල සරණාගමණ.

විභාගකථාව නිමියේය.

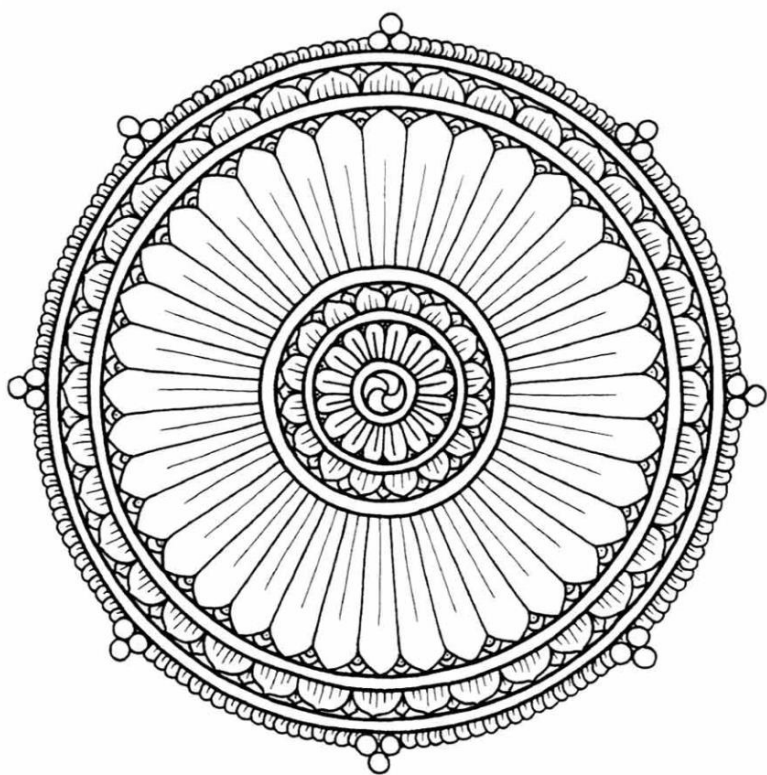
බ්‍රහ්මකාර සභෝදරවරුණි! නොයෙක්දෙයනා අනිකපානය ආශ්‍රයකොට අප විසින් ලියනලද මේ කරුණු නිකායහෙදදී කිසි වත් නොසලකා ඔබ්බසාව කීපවරක් කියවාබැලීමෙන් නුවනින් විමසා අසත්‍යය දරලා සත්‍යය එලෙසින් බාරගැනීමෙන් අලප් දුගයිල ආශ්‍රය නමැති අපායමාගීයෙන් ඉවත්ව කල්‍යාණමිත්‍ර ආශ්‍රයෙන් සබ්බසුභය ලබා යෝනිසොමනසිකාරයෙන් බමොනුබම්ප්පති පතතිසෙහි පිතිටා දිව්‍යමනුෂ්‍යසැප විඳීමෙන් කෙළවර උතුම් අමාන මහා නිව්‍යානසම්පත් අත්පත්කරගැනීමට උත්සාහකවසුතු.

ශ්‍රමණදුගයිල සරණාගමන විභාගය නිමි.

පරිජ්චන්මහ ණා සස්නෙහි සියලුකුණු නා
පිරිනුනුබැව් වණා මෙසේ කළහත් මෙසින් නිමු නා
දුසිල් මහණුන්ගට කරණ මෙහෙයෙන් සකහ ව
වන අවැඩ දැක්මට බලව් මෙමපොත රැගෙන හැමව් ව

නිමි.

සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනාති



නිබ්බාන පච්චයෝ හෝතු